

CRV introduceert genoomfokwaarden bij Belgisch witblauw

Merkeronderzoek wordt ook in de vleesveefokkerij steeds meer gebruikt. Zo werkt BBG aan genoomfokwaarden voor het Belgisch-witblauwras. Hiervan profiteren ook melkveehouders met een genoomfokwaarde voor geboortegemak voor de gebruikskruising.

Genoomfokwaarden zijn anno 2022 niet meer weg te denken uit de fokkerij van melk- en dubbeldoelrassen. Maar ook in de vleesveefokkerij wordt steeds meer gebruikgemaakt van de informatie die beschikbaar komt uit merkeronderzoek. Zo werkt de Belgian Blue Group (BBG) samen met de Waalse fokkerijorganisatie Awé en onderzoekers van de universiteit van Luik aan de ontwikkeling van genoomfokwaarden voor het Belgisch-witblauwras.

Genoomfokwaarden nu gepubliceerd

Voor de ontwikkeling van genoomfokwaarden maken onderzoekers gebruik van gegevens die worden verzameld bij witblauwfokkers in België, Nederland en Frankrijk, vertelt Simon Noppen, algemeen directeur van BBG. 'Het gaat onder andere om gegevens over geboortegemak, geboortegewicht en drachtduur', legt hij uit. 'Daarnaast beschikken de onderzoekers ook over data die betrekking hebben op de luxe van het kalf bij de geboorte en het gewicht, de classificatie en de waarde van het kalf bij verkoop op een leeftijd van 15 dagen. In slachthuizen wordt bovendien informatie verzameld over het

gewicht, de classificatie en de vetbedekking van slachtrijpe dieren. Dit betekent dat ook voor deze kenmerken genoomfokwaarden in ontwikkeling zijn', meldt de BBG-directeur.

Op dit moment is de genoomfokwaarde voor geboortegemak het verst ontwikkeld. CRV is samen met Awé eigenaar van BBG en beschikt daarmee ook over deze unieke informatie. 'We gebruiken al genoomfokwaarden bij de selectie van jonge stieren voor de gebruikskruising. Maar inmiddels is de betrouwbaarheid van de genoomfokwaarde voor geboortegemak zo hoog dat we deze informatie ook publiceren voor veehouders', vertelt Eric Elbers, productmanager bij CRV. 'Hiermee kunnen alle melkveeouders in Nederland en Vlaanderen nu profiteren van de investeringen die CRV via BBG doet in de ontwikkeling van genoomfokwaarden voor het Belgisch-witblauwras', legt hij uit.

De BBG-genoomfokwaarden worden door CRV omgerekend naar CRV-fokwaarden. Daardoor zijn ze direct vergelijkbaar met fokwaarden voor geboortegemak, die zijn gebaseerd op geboorteregistraties, zoals die worden gepresenteerd op de stierenkaart en in de webshop. In het

Belgisch witblauwe teststieren nu voor 9 en 5 euro

Met de introductie van genoomfokwaarden voor geboortegemak hanteert CRV twee prijscategorieën binnen het aanbod van jonge Belgisch-witblauwstieren voor de gebruikskruising. Teststieren met genoomfokwaarden van 124 of hoger zijn beschikbaar voor een brutoprijs van 9 euro per dosis. Teststieren met genoomfokwaarden van 123 of lager kosten bruto slechts 5 euro per dosis.

Daarmee is de prijs van deze stieren zeer concurrerend, terwijl de betrouwbaarheid van de fokwaarden geboortegemak van teststieren van andere aanbieders veel lager is. Stieren met fokwaarden die zijn gebaseerd op geregistreerde geboorten, blijven ingedeeld in de segmenten 'zeer vlot', 'vlot' en 'gemiddeld'. Voor alle gebruikskruisingsstieren gelden forse korting op de

brutoprijs bij bestellingen via de webshop. Het aanbod van stieren voor de gebruikskruising is te vinden in de webshop van CRV.

Kijk op:

<https://shop.crv4all.nl/nl> of

<https://shop.crv4all.be/nl>

en scroll naar Belgisch witblauw gebruikskruising of scan de QR-code

Van fokwaarden naar **percentage moeilijke geboorten**

De fokwaarden geboortegemak voor Belgisch-witblauwstieren zijn gebaseerd op geboorteregistraties binnen het zuivere ras. De fokwaarden worden dan ook gepubliceerd op Belgisch-witblauwbasis en zijn daarmee niet rechtstreeks vergelijkbaar met de fokwaarden geboortegemak van holsteinstieren. Het percentage moeilijke geboorten bij gebruik van Belgisch-witblauwstieren op tweedekalfs- of oudere holsteinkoeien is gemiddeld ongeveer 9 procent. Dit komt overeen met een fokwaarde geboortegemak van 120 op Belgisch-witblauwbasis. Kalveren van stieren met een geboortegemak boven de 120 worden gemakkelijker geboren dan gemid-

deld. CRV hanteert drie segmenten voor geboortegemak. Stieren met een fokwaarde van 117 of hoger vallen in het segment 'zeer vlot', stieren met een fokwaarde tussen de 112 en 116 in het segment 'vlot' en stieren met een fokwaarde van 111 of lager in het segment 'gemiddeld voor geboortegemak'. Kalveren van stieren die minder hoog scoren, zijn zwaarder en luxer en leveren daardoor meer op. In tabel 1 is een vertaling gemaakt van de fokwaarden naar het percentage moeilijke geboorten bij holsteinkoeien. Ter vergelijking: een holsteinstier met een fokwaarde geboortegemak van 100 geeft gemiddeld ongeveer 4,2 procent moeilijke geboorten.

fokwaarde geboortegemak	% moeilijke geboorten bij holsteinkoeien
100	17
105	15,1
110	13,1
115	11,2
120	9,2
125	7,3
130	5,3
135	3,4

Tabel 1 – Percentage moeilijke geboorten bij holsteinkoeien in relatie tot fokwaarde geboortegemak voor Belgisch-witblauwstieren (bron: AEU, Coöperatie CRV)

kader hierboven wordt uitgelegd hoe deze fokwaarden gelezen moeten worden.

Betrouwbaarheid naar 60 procent

Met de toevoeging van genomische informatie stijgt de betrouwbaarheid van de fokwaarde voor geboortegemak voor teststieren naar ongeveer 45 tot 60 procent. Dat is een stuk hoger dan de betrouwbaarheid van de verwachtingswaarden voor dit kenmerk die zijn gebaseerd op afstammingsinformatie. Deze komt voor jonge stieren uit op maximaal 30 procent. Om jonge stieren te testen zet BBG per stier zo'n 1000 tot 1200 rietjes in. Ruim een jaar na de inzet van deze rietjes zijn geboortegegevens bekend en stijgt de betrouwbaarheid van de fokwaarde geboortegemak tot meer dan 75 procent. 'De betrouwbaarheid van een genomische fokwaarde voor geboortegemak is nog wat lager dan de betrouwbaarheid van een fokwaarde die is gebaseerd op geboortegegevens', erkent Simon Noppen van BBG. 'Maar door de toevoeging van genomische informatie wordt de fokwaarde van een jonge stier wel veel betrouwbaarder. En daarmee is het risico dat het geboortegemak van een jonge stier tegenvalt, een stuk kleiner', benadrukt hij. 'We hebben nu stieren in opfok met genom-

fokwaarden voor geboortegemak van 125 en hoger', vertelt de BBG-directeur. 'Als zo'n stier niet helemaal zijn genomische fokwaarde bevestigt, kan zijn fokwaarde geboortegemak best uitkomen op 120. Maar dan valt deze stier nog altijd ruimschoots in het segment "zeer vlot". De kans dat veel kalveren van zo'n stier moeilijk geboren worden, is dus zeer klein.'

Meerwaarde snel omarmd

In een groot aantal landen gebruiken melkveehouders sperma van Belgisch-witblauwstieren van BBG voor de gebruikskruising. 'Buitenlandse ki-organisaties die sperma van ons kopen, zien direct de meerwaarde van onze genomische fokwaarden', ervaart Noppen. 'Melkveehouders zijn internationaal al volop vertrouwd met het gebruik van genomische teststieren van melkassen. Daardoor wordt ook ons aanbod van genomische Belgisch-witblauwstieren in onze exportmarkten vlot omarmd', ervaart de BBG-directeur. Hij verwacht dat het gebruik van de genomische fokwaarde voor geboortegemak ook door Nederlandse en Vlaamse melkveehouders snel zal worden opgepakt. 'Met de aanvullende informatie van genomische fokwaarden wordt de inzet van Belgisch-witblauwe teststieren extra interessant.'

Dagobert, genomische fokwaarde geboortegemak 118

BBG Elk 69, genomische fokwaarde geboortegemak 125

